

Rozwój rynku: Metale specjalne i cermetal (CN 81) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje wymianę handlową Unii Europejskiej z krajami spoza UE w zakresie pozostałych metali nieszlachetnych, cermetali oraz wyrobów z nich (kod CN 81) w latach 2015–2025. Sektor ten obejmuje metale krytyczne, takie jak tytan, wolfram, kobalt i magnez, niezbędne dla przemysłu lotniczego, energetycznego i obronnego. Dane pokazują silny wzrost wartości handlu przy stabilnym wolumenie, pogłębiający się deficyt oraz istotne szoki cenowe w 2022 r. Analiza opiera się wyłącznie na danych dostarczonych przez dashboard handlowy Komisji Europejskiej.

1. Dynamika wartości handlu: wzrost napędzany cenami przy ograniczonym wzroście wolumenu

Eksport i import rosną wartościowo, lecz ilościowo pozostają w trendzie bocznym

Wartość unijnego eksportu omawianej grupy wzrosła z 1,78 mld EUR w 2015 r. do 2,57 mld EUR w 2025 r. (+44%), podczas gdy wolumen spadł z 94,9 tys. ton do 89,0 tys. ton (–6,2%). Jeszcze silniejszy wzrost odnotowano po stronie importu: wartość zwiększyła się z 3,26 mld EUR do 5,21 mld EUR (+60%), przy spadku ilości z 427,5 tys. ton do 410,3 tys. ton (–4,0%). Oznacza to, że za przyrosty wartości odpowiadają wyłącznie wyższe ceny jednostkowe – średnia cena eksportowa wzrosła o 53,6% (z 18,8 tys. EUR/t do 28,9 tys. EUR/t), a importowa o 66,7% (z 7,6 tys. EUR/t do 12,7 tys. EUR/t).

[Zobacz pełny przegląd handlu](#)

Rok 2022 jako epicentrum szoków cenowych

Szczególnie gwałtowny skok cen nastąpił w 2022 r. Zidentyfikowane szoki cenowe objęły przede wszystkim import z Chin (przesunięcie ceny o +95,9% względem linii bazowej 2020–2021), ze Stanów Zjednoczonych (+28,4%) oraz z Rosji (+41,9%). Po stronie eksportu odnotowano skok cen dla Brazylii (+39,3%) i Indii (+109,4%). Efekty te były przejściowe – w 2023 r. ceny częściowo się obniżyły, jednak pozostały wyraźnie wyższe niż przed szokiem.

Przepływ	Partner	Przesunięcie ceny w 2022 r.	Abnormality
Import	Chiny	+95,9%	5,0
Import	USA	+28,4%	69,7
Import	Rosja	+41,9%	7,7
Eksport	Brazylia	+39,3%	7,1
Eksport	Indie	+109,4%	6,6

Szczegóły szoków cenowych

2. Rosnący deficyt handlowy i pogłębiająca się zależność importowa

Deficyt obrotów zwiększył się z 1,47 mld EUR do 2,64 mld EUR

Na przestrzeni dekady ujemne saldo wymiany wzrosło o 79,4% (z –1,47 mld EUR w 2015 r. do –2,64 mld EUR w 2025 r.), przy czym absolutny rekord deficytu przypadł na 2022 r. (–3,26 mld EUR). Pogłębianie się nierównowagi wynika przede wszystkim z szybszego tempa wzrostu wartości importu w stosunku do eksportu.

Saldo handlowe

Główni dostawcy: dominacja Chin i USA, spektakularny wzrost Tadżykistanu

Po stronie importu największymi partnerami pozostają Chiny (1,19 mld EUR w 2025 r., +43,9% od 2015 r.) oraz Stany Zjednoczone (1,29 mld EUR, +57,2%). Udział Rosji zmniejszył się o 17,4% (0,21 mld EUR), a udział Wielkiej Brytanii wzrósł o 41,4% (0,54 mld EUR). Niezwykle dynamicznie rósł import z Tadżykistanu – z 5,8 mln EUR w 2015 r. do 467,1 mln EUR w 2025 r. (+7897%), co czyni ten kraj jednym z kluczowych dostawców metali krytycznych dla UE.

W eksporcie głównym odbiorcą są USA (0,92 mld EUR, +80,2%), a następnie Wielka Brytania (0,31 mld EUR, +5,2%) i Szwajcaria (0,14 mld EUR, +48,8%). Bardzo silny wzrost sprzedaży odnotowano do Indii (+160,3% do 103,7 mln EUR) oraz Brazylii (+70,9% do 53,4 mln EUR).

Główni partnerzy handlowi

Zależność importowa netto wzrosła dwukrotnie – skok związany z nowym pomiarem produkcji

Wskaźnik zależności od importu netto (NIR) wzrósł z 13,1% w 2015 r. do 47,4% w 2024 r. (+106,9% w całym okresie 2008–2024). Największa zmiana nastąpiła w 2019 r., kiedy to

wartość wskaźnika skoczyła z 11,3% do 47,5%. Ten strukturalny przeskok wynika z istotnej rewizji danych o produkcji unijnej – od 2019 r. Eurostat raportuje znacznie wyższe wolumeny produkcji, co jednocześnie zwiększyło bazę do kalkulacji intensywności handlu i skłonności eksportowej. Po zmianie metodycznej zależność UE od importu metali z grupy CN 81 utrzymuje się w przedziale 43–50%.

Zależność importowa netto

3. Specjalizacja wewnątrzunijna i zmiany w strukturze produktowej

Tytan (CN 81.08) dominuje w imporcie i eksporcie

Analiza segmentów na poziomie kodów 4-cyfrowych wskazuje, że tytan i wyroby z tytanu (CN 81.08) są zdecydowanie najważniejszą pozycją: w 2025 r. import tego segmentu wyniósł 2,10 mld EUR (wobec 1,37 mld EUR w 2015 r.), a eksport 0,79 mld EUR (0,46 mld EUR w 2015 r.). Kolejne istotne grupy to magnez (CN 81.04), kobalt i kamienie kobaltowe (CN 81.05) oraz wolfram (CN 81.01). W eksporcie duże znaczenie mają również cermetale (CN 81.13) – 0,25 mld EUR przy wysokiej cenie jednostkowej (82,0 tys. EUR/t). W imporcie zwraca uwagę gwałtowny wzrost wartości antymonu (CN 81.10) – z 0,13 mld EUR w 2015 r. do 0,81 mld EUR w 2025 r., głównie za sprawą skoku cen (cena wzrosła z 6,7 tys. EUR/t do 44,6 tys. EUR/t).

Segment	Import 2015 (mld EUR)	Import 2025 (mld EUR)	Eksport 2015 (mld EUR)	Eksport 2025 (mld EUR)
Tytan 81.08	1,37	2,10	0,46	0,79
Magnez 81.04	0,37	0,36	0,06	0,10
Kobalt 81.05	0,32	0,37	0,12	0,24
Wolfram 81.01	0,11	0,23	0,08	0,19
Antymon 81.10	0,13	0,81	–	–
Cermetale 81.13	–	–	0,19	0,25

Porównanie segmentów produktowych

Austria i Holandia przodują w specjalizacji eksportowej

Według wskaźnika ujawnionej symetrycznej przewagi komparatywnej (RSCA), w 2025 r. najbardziej wyspecjalizowanymi eksporterami metali z grupy CN 81 w UE były Austria (RSCA 0,60), Luksemburg (0,52), Holandia (0,32), Francja (0,25) i Estonia (0,21). Z kolei najmniejszą specjalizację wykazywały Cypr, Malta i Irlandia. W wartościach bezwzględ-

nych największymi eksporterami unijnymi w 2025 r. były Niemcy (982 mln EUR), Francja (714 mln EUR) i Austria (236 mln EUR). Po stronie importu dominują Holandia (1,03 mld EUR), Niemcy (1,04 mld EUR) i Francja (1,40 mld EUR).

Specjalizacja eksportowa państw UE

Koncentracja rynku: import lekko się dywersyfikuje, eksport staje się bardziej skonsolidowany

Współczynnik koncentracji HHI dla importu obniżył się z 1739 do 1464 (–15,8%), co świadczy o stopniowej dywersyfikacji źródeł dostaw. Natomiast dla eksportu wskaźnik HHI wzrósł z 1505 do 1701 (+13,0%), czyli unijny eksport kierowany jest do coraz węższej grupy odbiorców – głównie do USA i Wielkiej Brytanii.

Koncentracja rynku

Podsumowanie

W latach 2015–2025 handel UE metalami specjalnymi i cermetami (CN 81) charakteryzował się silnym, napędzanym cenowo wzrostem wartości przy stabilnych wolumenach. Deficyt handlowy systematycznie rósł, osiągając w 2022 r. najwyższy poziom, co współgrało z gwałtownym szokiem cenowym na rynkach światowych. UE pozostaje silnie uzależniona od dostaw z Chin i USA, a dodatkowo odnotowano eksplozywny wzrost importu z Tadżykistanu. Po zmianie metodologii pomiaru produkcji w 2019 r. wskaźniki zależności importowej wzrosły dwukrotnie, ukazując strategiczną wrażliwość sektora. Struktura handlu koncentruje się na tytanie, a wśród państw członkowskich zauważalna jest rosnąca specjalizacja Austrii, Holandii i Francji. Dane te podkreślają potrzebę monitorowania odporności łańcuchów dostaw metali krytycznych dla unijnej gospodarki.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.